

บทที่ 4

บทวิเคราะห์

จากบทบาทและหน้าที่ที่สำคัญของสื่อมวลชนในการเป็นผู้ตรวจสอบการบริหารงานของรัฐบาล ตรวจตราเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมและเป็นตัวกลางในการเผยแพร่ข่าวสาร เรื่องราวและข้อเท็จจริงต่างๆ เพื่อตอบสนองสิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน ทำให้มีการรับรองและคุ้มครองเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของสื่อมวลชนไม่ว่าจะเป็นเสรีภาพในการพูด การเขียน การพิมพ์โฆษณา แต่สิทธิและเสรีภาพในการเผยแพร่ข่าวสารของสื่อมวลชนก็ได้เป็นสิทธิและเสรีภาพโดยเด็ดขาด กล่าวคือ การเผยแพร่ข่าวสารของสื่อมวลชนจะต้องไม่ไปกระทบต่อสิทธิเสรีภาพที่ได้รับความคุ้มครองตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายของบุคคลอื่น ซึ่งในที่นี้คือ สิทธิในความเป็นส่วนตัว (สิทธิในชื่อเสียง เกียรติคุณ และความเป็นอยู่ส่วนตัว) ของปัจเจกบุคคล ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ต้องวิเคราะห์ว่าการเผยแพร่ข่าวผู้เสียหายในความผิดเกี่ยวกับเพศของสื่อมวลชนในลักษณะใดจึงเป็นการละเมิดต่อชื่อเสียง เกียรติคุณ และความเป็นส่วนตัวของผู้เสียหาย และมีมาตรการทางกฎหมายควบคุมการเผยแพร่ข่าวเพื่อให้ความคุ้มครองแก่ผู้เสียหายอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่

4.1 การเผยแพร่ข่าวผู้เสียหายในความผิดเกี่ยวกับเพศที่ละเมิดสิทธิในความเป็นส่วนตัว

ในระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยประชาชนมีสิทธิโดยชอบธรรมที่จะรับรู้ข่าวสาร เหตุการณ์ต่างๆ โดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ หรือที่เรียกว่า “สิทธิที่จะรู้” เพื่อนำข้อมูลข่าวสารที่ได้รับมากำหนดหนทางในการดำเนินชีวิตของตนเองอย่างปลอดภัยและเป็นอิสระ และเพื่อสามารถใช้สิทธิในการแสดงความคิดเห็น สิทธิในการพูด สิทธิในการพิมพ์โฆษณาได้ตามที่กฎหมายรับรองและคุ้มครองไว้ ในการนี้สื่อมวลชนจึงเข้ามาเป็นตัวกลางในการแสวงหาข่าวสารและเสนอข่าวสาร เรื่องราว และข้อเท็จจริงต่างๆ สู่ความรู้ของประชาชนโดยมุ่งหมายเพื่อประโยชน์สาธารณะ (Public Interest) จึงมีการรับรองเสรีภาพในการแสวงหาข้อมูล เสรีภาพในการพูด และเสรีภาพในการพิมพ์ (เสรีภาพในการแสดงออก) ของสื่อมวลชน แต่สื่อมวลชนก็ไม่มีสิทธิที่จะเสนอข่าวสาร เรื่องราว และข้อเท็จจริงใดที่ทำให้ผู้อื่นเสื่อมเสียชื่อเสียง และสูญเสียความเป็นส่วนตัวได้ตามอำเภอใจ ดังนั้นเสรีภาพของสื่อมวลชนจึงถูกจำกัดโดยสิทธิในความเป็น

ส่วนตัวของผู้อื่นซึ่งเป็นการสร้างความสมดุลระหว่างเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการเคารพความเป็นมนุษย์

สิทธิในความเป็นส่วนตัวเป็น “คุณค่า” ประจำตัวของมนุษย์ เป็นสิทธิที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ เป็นสิทธิตามธรรมชาติของมนุษย์และเกิดขึ้นพร้อมกับสภาพบุคคล Samuel D. Warren และ Louis D. Brandeis อธิบาย สิทธิในความเป็นส่วนตัว หมายถึง สิทธิที่จะอยู่โดยล้าพ้นปราศจากการรบกวนและปราศจากการแทรกแซงจากสังคม การอยู่อย่างสันโดษไม่ติดต่อสัมพันธ์กับสังคม ส่วน Michael A. Zimmerman, King, O' Neill กล่าวว่า สิทธิในความเป็นส่วนตัว หมายถึง สิทธิที่จะอยู่คนเดียวโดยปราศจากการแทรกแซงจากบุคคลอื่น หรือถูกแทรกแซงน้อยที่สุด รวมไปถึงสิทธิที่จะปกป้องตนเองจากการแทรกแซงในชีวิตส่วนตัว ครอบครัวยุติธรรม ความเป็นอยู่ในบ้านและสิทธิที่จะปกป้องจากการเปิดเผยเรื่องส่วนตัวโดยไม่เคารพและทำให้อับอาย และการเสื่อมเสียชื่อเสียงและเกียรติยศ อย่างไรก็ตามสิทธิในความเป็นส่วนตัวก็ได้เป็นสิทธิเด็ดขาดที่จะขัดขวางการเผยแพร่เรื่องราวซึ่งเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ ดังนั้นสื่อมวลชนจะสามารถถูกลำสิทธิในความเป็นส่วนตัวได้เฉพาะในเรื่องราวที่เกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ

การที่สื่อมวลชนนำเสนอและเผยแพร่ข่าวคดีอาญาความผิดเกี่ยวกับเพศทำให้สมาชิกในสังคมเกิดความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย ในแง่ที่เป็นตัวกลางในการสะท้อนให้ประชาชนเห็นถึงความไม่ปกติของสมาชิกในสังคม ความเสื่อมโทรมของสังคมและศีลธรรม เพื่อเตือนให้ประชาชนระมัดระวังมิให้ตกเป็นเหยื่อของผู้กระทำผิด และเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนมีความสนใจ มีส่วนร่วมในการป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรม รวมถึงเป็นการกระตุ้นองค์กรในกระบวนการยุติธรรมให้มีการเร่งรัดประสิทธิภาพยุติธรรมให้แก่ประชาชน นอกจากนี้ยังเป็นการตรวจสอบการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรม ซึ่งถือได้ว่าเป็นประโยชน์แก่สาธารณะ แต่ในการแสวงหาข่าวสาร เผยแพร่ข่าวสารและข้อเท็จจริงโดยเฉพาะคดีความผิดเกี่ยวกับเพศที่มีความเกี่ยวข้องกับชื่อเสียงของผู้เสียหาย และลักษณะการกระทำผิดเป็นเรื่องความสัมพันธ์ทางเพศที่มีความเป็นส่วนตัวสูง สื่อมวลชนอาจทำให้ผู้เสียหายเสื่อมเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชัง และสูญเสียความเป็นส่วนตัวมากกว่าจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่สาธารณะ

ชื่อเสียงเป็นเรื่องที่กฎหมายให้ความสำคัญคุ้มครองเพื่อที่จะให้คนในสังคมเกิดความตระหนักในการที่จะปกป้องชื่อเสียงและได้รับการเยียวยาจากการถูกทำร้ายเกี่ยวกับชื่อเสียงซึ่งขอบเขตและความหมายของคำว่า “ชื่อเสียง” (Reputation) นั้น ดร. หยุด แสงอุทัย ให้นิยามว่าหมายถึงค่าหรือราคาที่มีมนุษย์มีต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกันในทางสังคมและศีลธรรม ส่วนในระบบกฎหมาย

จารีตประเพณี (Common Law) ได้มีการแบ่งรูปแบบของชื่อเสียงออกเป็น 3 ประเภทด้วยกัน ได้แก่¹

1) ชื่อเสียงในรูปของทรัพย์สิน (Reputation as Property) เป็นการกำหนดหลักเกณฑ์เรื่องของเกียรติคุณในชื่อเสียงของทรัพย์สินที่ไม่สามารถสัมผัสหรือจับต้องได้ (Intangible Property) เพราะชื่อเสียงในรูปแบบนี้เป็นผลมาจากการสร้างสรรค์และสั่งสมผลงาน หรือความพยายามของบุคคลในการประกอบธุรกิจการงานของแต่ละคนซึ่งต้องอาศัยระยะเวลาที่ยาวนาน ซึ่งเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงเรื่องของความน่าเชื่อถือ (Credit) อีกทั้งยังเป็นคุณลักษณะที่ทรงคุณค่าและสามารถประเมินคุณค่าสิ่งเหล่านั้นออกมาในรูปของตัวเงินได้ ด้วยเหตุนี้การทำให้เสียชื่อเสียงในรูปของทรัพย์สินดังกล่าวกฎหมายจึงต้องเข้ามาให้ความคุ้มครอง โดยเฉพาะในทางแพ่งซึ่งส่วนใหญ่เป็นการกระทำละเมิดอันเป็นเหตุให้บุคคลอื่นเสื่อมเสียชื่อเสียงหรือทางทำมาหาได้

2) ชื่อเสียงในรูปของเกียรติยศ (Reputation as Honor) ชื่อเสียงในรูปแบบนี้แตกต่างจากชื่อเสียงในรูปของทรัพย์สินในแง่ของการสั่งสมผลงานในลักษณะที่ไม่เน้นที่ตัวทรัพย์สินหรือตัวธุรกิจแต่จะให้ความสำคัญกับเรื่องการสร้างสมบัตภาพหรือตำแหน่งหน้าที่การงานในสังคม ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันว่าเกียรติยศของบุคคลแต่ละคนในสังคมอาจมีไม่เท่ากัน ทั้งนี้เพราะบุคคลแต่ละคนต่างมีบทบาทในสังคมที่แตกต่างกันไปตามบริบทหรือสถานการณ์แวดล้อม แต่อย่างไรก็ตามชื่อเสียงในรูปของเกียรติยศนั้นก็มีความมั่นคงแน่นอน ไม่อาจเปลี่ยนแปลงและไม่อาจที่จะซื้อขายได้ แต่อาจถูกกลืนรอนได้ถ้ามีความประพฤติที่ไม่เหมาะสมหรือไม่สมควรที่จะดำรงอยู่ในสถานะของความเป็นผู้มีเกียรติดังกล่าว

3) ชื่อเสียงในรูปของศักดิ์ศรี (Reputation as Dignity) แนวคิดดังกล่าวมาจากประเทศอังกฤษในช่วงยุคการฟื้นฟูศิลปวิทยาในทวีปยุโรปซึ่งปกครองด้วยระบบศักดินา คำว่า “ศักดิ์ศรี” หรือ “Dignity” นั้น มีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า “เกียรติยศ” เป็นอย่างมาก และแนวคิดดังกล่าวก็มีอิทธิพลมาถึงปัจจุบัน โดยเป็นที่ยอมรับกันว่า ศักดิ์ศรีเป็นคุณค่าของมนุษย์ไม่ว่าจะร่ำรวยหรือยากจนย่อมมีศักดิ์ศรีเท่าเทียมกัน ศักดิ์ศรีมิได้เกิดขึ้นจากความสำเร็จของมนุษย์ อีกทั้งคุณค่าของศักดิ์ศรีก็ไม่อาจประเมินค่าได้ แต่เมื่อใดก็ตามที่ศักดิ์ศรีของมนุษย์ถูกละเมิดหรือถูกย่ำยีเมื่อนั้นคุณค่าของความเป็นมนุษย์ก็ย่อมต้องลดลงไปด้วย

¹ Robert C. Post, “The Social Foundation of Defamation Law : Reputation and Constitution,” California Law Review pp. 691,693 (1986).

จากข้างต้นจึงพบว่านิยามของดร. หยุต แสงอุทัย ที่มองว่า ชื่อเสียง หมายถึง ค่าหรือราคาที่มีมนุษย์มีต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกันในทางสังคมหรือศีลธรรมมีความสอดคล้องกับชื่อเสียงในรูปแบบของศักดิ์ศรี ดังนั้นการทำลายชื่อเสียงจึงเป็นการทำลายความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสังคมภายนอก ชื่อเสียงของบุคคลแต่ละคนในสังคมย่อมเท่าเทียมเพราะว่าบุคคลแต่ละคนเป็นมนุษย์ และชื่อเสียงไม่อาจประเมินคุณค่าได้ อย่างไรก็ตามหากมีการใส่ความทำให้บุคคลภายนอก (สังคมภายนอก) ตีคุณค่าหรือราคาของบุคคลนั้นต่ำลงย่อมเป็นการทำลายชื่อเสียงของผู้นั้น โดยเรื่องที่น่ามาใส่ความไม่จำเป็นว่าต้องเป็นการกล่าวหาว่าเป็นผู้กระทำความผิดในคดีอาญา กล่าวหาว่าฐานะการเงินไม่น่าเชื่อถือ กล่าวหาว่าเป็นโรคที่น่ารังเกียจ กล่าวหาว่าเป็นผู้ไม่เหมาะสมกับวิชาชีพ กล่าวหาว่าเป็นหญิงไม่บริสุทธิ์หรือเสียพรหมจรรย์ หรือกล่าวหาว่ามีความประพฤติผิดศีลธรรมเท่านั้น การกล่าวถึงผู้เสียหายซึ่งถูกทำร้ายทางเพศในลักษณะที่ทำให้บุคคลในสังคมเกิดความเห็นอกเห็นใจ ก็เป็นการทำลายชื่อเสียงของผู้นั้นเช่นกัน เพราะเป็นการทำให้บุคคลในสังคมตีคุณค่า ราคาของบุคคลนั้นต่ำลงหรือเป็นการกำหนดฐานะความเป็นมนุษย์ของผู้เสียหายต่ำลงนั่นเอง

ดังนั้นจึงสามารถแบ่งลักษณะการนำเสนอและเผยแพร่ภาพข่าวคดีความผิดเกี่ยวกับเพศที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่สาธารณะ แต่เป็นการทำลายชื่อเสียง เกียรติคุณ และความเป็นส่วนตัวของผู้เสียหายได้ 3 ประเภทดังนี้

1. สื่อมวลชนเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวของผู้เสียหาย

ความเป็นส่วนตัวของผู้เสียหายในความผิดเกี่ยวกับเพศควรได้รับความคุ้มครองแต่สื่อมวลชนมักเผยแพร่ข่าวโดยเปิดเผยข้อมูลของผู้เสียหายโดยที่ไม่ได้รับความยินยอมซึ่งทำให้ผู้เสียหายเสื่อมเสียชื่อเสียง ได้รับความอับอาย และกระทบถึงความเป็นส่วนตัว เช่น มีการเปิดเผย ชื่อนามสกุลของผู้เสียหาย ชื่อผู้ปกครอง หรือชื่อญาติ ที่อยู่อาศัย ชื่อโรงเรียน หรือรายละเอียดอื่นๆซึ่งเมื่ออ่านประกอบกันจะทำให้รู้ถึงตัวผู้เสียหาย เช่น “ภีย นศ.ฝึกงาน น.ส. เพชรคัมภรณ์ งามช่อชัยพฤกษ์ นักศึกษาชั้นปี 4 มหาวิทยาลัยศรีปทุม อดีตพริตตี้ เข้าแจ้งความตำรวจ สน.สุทิสสารให้ดำเนินคดี “ต้อย แอคเนอร์” เจ้าของหนังสือพิมพ์บันเทิง มาयाแซแนล ทำอนาจารขณะไปเป็นนักศึกษาฝึกงาน...”² “กัณลินใจ : นางนารอน เหมหอมวงษ์ อายุ 40 ปี อยู่บ้านเลขที่ 6 หมู่ 14 ต.โคกตูม อ.เมือง จ.ลพบุรี เข้าแจ้งความต่อ พ.ต.ท. ชัยวัฒน์ บุราสี สารวัตรเวร สภ.พัฒนานิคม ให้ช่วยติดตามจับตัวนายพีระเดช ทองใบ

² หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ (19 มกราคม 2552)

ในข้อหาพยายามข่มขืน...”³ “เอ็ม แรมโบ้ :น.ส.เอ (นามสมมติ) อายุ 22 ปี นักศึกษาปริญญาโท มหาวิทยาลัยเอกชนชื่อดังแห่งหนึ่ง พร้อมผู้ปกครองเข้าแจ้งความต่อพนักงานสอบสวน บก.ปตส.ว่าถูกนายสุรชัยข่มขืนกระทำชำเราแล้วบันทึกภาพ รวมทั้งถ่ายคลิปไว้ข่มขู่ให้มาร่วมหลับนอนด้วยกันอีกหลายครั้ง จากการสอบสวนทราบว่า น.ส.เอ เข้าไปทำงานที่บริษัท อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนลดีเทคทีฟไทยแลนด์ จำกัด ที่นายสุรชัยเป็นเจ้าของ...”⁴ หรือ “รวบลงขืนใจ 2 หลานสาว : น.พ.ต.อ.สุวิญญ์พล อิมใจรัชต์ รอง ผบก.ปคม. พ.ต.อ.วรพงษ์ ทองไพบูลย์ ผกก.2 บก.ปคม. และ พ.ต.ท.ชูศักดิ์ เคทอง รอง ผกก.ปฏิบัติการฯ กก.2 บก.ปคม. แฉลงการจับกุม นายสมชาย โอนอ่อน อายุ 53 ปี ตามหมายจับในข้อหาข่มขืนกระทำชำเราหลานสาวตัวเองถึง 2 คน...เมื่อวันที่ 10 พ.ย.ที่ผ่านมามารดาของเด็ก 2 คน ซึ่งเป็นน้องภรรยา นายสมชาย เข้าแจ้งความว่า นายสมชายพยายามลวนลามหลานทั้ง 2 คน หลังจากนำไปเลี้ยงดูตั้งแต่ 10 ขวบ กระทั่งคนโตอายุ 16 ปี ได้ลงมือข่มขืนจนสำเร็จ...”⁵

จากตัวอย่าง ข่าวกว “ภัย นศ.ฝึกงาน” สื่อมวลชนเปิดเผยชื่อนามสกุลของผู้เสียหาย ข่าวกว “กัณธลึงค์” มีการเปิดเผยชื่อนามสกุล และที่อยู่ของผู้เสียหาย ส่วนข่าว “เอ็ม แรมโบ้” แม้สื่อมวลชนจะไม่เปิดเผยชื่อนามสกุลผู้เสียหายอย่างชัดเจน แต่การระบุว่าผู้เสียหายเป็น นักศึกษาปริญญาโท มหาลัยเอกชนชื่อดัง ทำงานที่บริษัทอินเทอร์เน็ตเนชั่นแนลดีเทคทีฟไทยแลนด์ จำกัด ทำให้พนักงานภายในบริษัท รวมถึงคนที่ใกล้ชิดสามารถระบุตัวผู้เสียหายได้ ส่วนข่าว “รวบลงขืนใจ 2 หลานสาว” แม้สื่อมวลชนไม่เปิดเผยชื่อนามสกุลของผู้เสียหายแต่เนื่องจากผู้กระทำความผิดและผู้ถูกกระทำเป็นสมาชิกในครอบครัวเดียวกันโดยผู้กระทำความผิดเป็นผู้เลี้ยงดูหลานที่อาศัยอยู่ด้วยกัน การเปิดเผยชื่อนามสกุลของผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดก็ทำให้คนใกล้ชิดในสังคม เช่น เพื่อนบ้านในละแวกเดียวกันสามารถระบุตัวผู้เสียหายได้

2. สื่อมวลชนบันทึกภาพ แพร่ภาพของผู้เสียหาย

ภาพถ่ายเป็นสิ่งที่มีความสำคัญสำหรับข่าวเพราะเป็นตัวช่วยเพิ่มสีสัน และความเป็นจริงของข่าว แต่การบันทึกภาพและแพร่ภาพผู้เสียหายในความผิดเกี่ยวกับเพศโดยไม่ได้รับความยินยอมทำให้ผู้เสียหายได้รับความอับอายและเสื่อมเสียชื่อเสียงเป็นการละเมิดสิทธิในความเป็นส่วนตัวของผู้เสียหาย เช่น ข่าว “ภัย นศ.ฝึกงาน น.ส.เพชรคัมภรณ์ งามช่อชัยพฤกษ์ นักศึกษา

³ หนังสือพิมพ์คมชัดลึก (23 ธันวาคม 2551)

⁴ หนังสือพิมพ์คมชัดลึก (30 มกราคม 2552)

⁵ หนังสือพิมพ์ ASTV ผู้จัดการรายวัน (12 พฤศจิกายน 2552)

ชั้นปี 4 มหาวิทยาลัยศรีปทุม (มีการลงภาพถ่ายผู้เสียหาย) อดีตพริตตี้ เข้าแจ้งความตำรวจ สน.สุทิสสารให้ดำเนินคดี “อ้อย แอคนอร์” เจ้าของหนังสือพิมพ์บันเทิงมาयाแซแนล ทำอนาจาร ขณะไปเป็นนักศึกษาฝึกงาน....”⁶ หรือ ชาว “แท็กซี่หั่นลงสาวข่มขืน เจอชาวบ้านรุมตีบนวอม : ร.ต.อ.จตุฏฐ วิทิตโชติปริดา รอง สวป.สภ.เมืองสมุทรปราการ รับแจ้งเหตุโซเฟอร์แท็กซี่ลง ผู้โดยสารมาข่มขืน ภายในซอยข้างโรงนมตรามะลิ ต.บางเมือง ... น.ส.จอย (นามสมมติ) ผู้เสียหายให้การว่า ...นายสมพร (โซเฟอร์แท็กซี่) ขับรถมาส่งที่ปากซอยพวกตนจึงลงจากรถ นายสมพรบอกว่ามีเรื่องจะคุยกับตนด้วยให้ตนขึ้นมานั่งหน้ารถและรีบขับรถออกมาอย่างรวดเร็ว พาลัดเลาะตามซอยเปลี่ยว ถึงที่เกิดเหตุอ้างว่าแกสหมดให้ไปช่วยเซ็น พอตนเปิดประตูนายสมพร ได้เปิดประตูหลังรถและใช้กำลังผลักตนเข้าไปและพยายามจะข่มขืนตน ...”⁷ ในข่าวนี้สื่อมวลชน เผยแพร่ภาพถ่ายผู้เสียหายโดยใช้แถบสีดำคาดที่ดวงตาเพื่อปกปิดรูปเพียงเล็กน้อยแต่สามารถรู้ได้ว่าผู้เสียหายเป็นใคร

3. สื่อมวลชนเผยแพร่ข้อความ หรือข้อเท็จจริงในลักษณะที่ทำให้ผู้เสียหายเสื่อมเสีย ชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น เกลียดชัง หรือลดคุณค่าความเป็นมนุษย์

ปัจจุบันการนำเสนอ และเผยแพร่ข่าวของสื่อมวลชนมิได้มุ่งหมายเพื่อประโยชน์แก่ สาธารณะเท่านั้น แต่ยังคำนึงถึงผลประโยชน์ในทางธุรกิจส่วนตัวด้วยเนื่องจากวงการ สื่อสารมวลชนในปัจจุบันมีการแข่งขันกันสูง สื่อมวลชนจึงต้องนำเสนอข่าวสารในลักษณะที่เอาใจ ตลาด เอาใจกระแสสังคมซึ่งนำไปสู่การเพิ่มยอดจำหน่ายหรือจำนวนผู้ชมที่สูงขึ้น ลักษณะของข่าวที่ ประชาชนให้ความสนใจ คือ การนำเสนอข่าวโดยมีการเจาะลึกเนื้อหาข้อเท็จจริง มีการบรรยาย เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างละเอียด หรือมีการใช้เทคนิคการรายงานข่าวโดยการแต่งเติม เสนอข่าว และภาพให้น่าตื่นเต้น เร้าอารมณ์และชวนให้ผู้รับสารติดตาม การเสนอข่าวในลักษณะเหล่านี้ นอกจากจะไม่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่สาธารณะกลับทำให้ผู้ตกเป็นข่าวเสื่อมเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น เกลียดชัง เช่น

ชาว “กัณโณใจ : ... นางรอน (ผู้เสียหาย) กล่าวว่า หลังจากที่นายพีระเดชอุดเข้าป่า อ้อย พยายามลงมือข่มขืนด้วยการทำร้ายร่างกาย ชกต่อยตามร่างกายและดิงกางเกงของ

⁶ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ (19 มกราคม 2552)

⁷ ข่าวสดออนไลน์ (15 มกราคม 2553)

ตนออก ตนต่อสู้ขัดขืน แต่ไม่สามารถสู้แรงนายพระเดชได้ จนกระทั่งนายพระเดชกำลังจะนำอวัยวะเพศสอดใส่เข้าไปพร้อมกับจูบปาก จึงใช้จิ้งหะดังกล่าวกัดลิ้น”⁸

ข่าว “ครูหนุ่มอนาจาร : นายคมกฤษ ฤกษ์ยินดี ครูสอนศิลปะ ร.ร.พานทองสหชาชนูปถัมภ์ กระทำอนาจาร โดยบอกว่าเด็กสอบตกก่อนเรียนนักเรียนชาย 4 คน ไปพบที่ห้อง พอไปถึงห้องให้ถอดกางเกงลอบคลำอวัยวะเพศแล้วให้ยืนสำเร็จความใคร่ ...แถมยังเอาปากประกบปากจนเด็กทนไม่ไหว...”⁹

การกระทำอันจะเป็นการกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาทต้องเป็นการใส่ความผู้อื่นต่อบุคคลที่สามโดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น เกลียดชัง ซึ่งความหมายของคำว่า การใส่ความ หมายถึง การแสดงพฤติการณ์อันเป็นการยืนยันข้อเท็จจริงประการใดประการหนึ่งของผู้ถูกหมิ่นประมาทไม่ว่าจะเป็นความจริงหรือความเท็จต่อบุคคลที่สาม ในการนี้ ศาสตราจารย์จิตติ ติงศรัทีย ได้วินิจฉัยว่าการใส่ความโดยข้อความที่น่าจะทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่นเกลียดชังเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับประเด็นเหล่านี้ ได้แก่ เป็นการใส่ความเกี่ยวกับความประพฤติที่ชั่วหรือทุจริตอันเป็นความผิดทางอาญา หรือเป็นการใส่ความเกี่ยวกับความประพฤติเสื่อมเสียในทางประเวณี หรือเป็นการใส่ความเกี่ยวกับพฤติการณ์ที่เป็นการเสื่อมเสียในหน้าที่การงาน วิชาชีพ อาชีพ การค้า หรือ ธุรกิจ หรือเป็นการใส่ความเกี่ยวกับฐานะการเงินที่ไม่น่าเชื่อถือ และประการสุดท้ายเป็นการใส่ความโดยไม่เกี่ยวกับความประพฤติที่เสื่อมเสียของผู้ถูกใส่ความ (มิได้ใส่ความว่าผู้ถูกใส่ความมีความประพฤติในทางที่เสื่อมเสีย ผิดศีลธรรม) แต่ทำให้ผู้อื่นที่ได้ทราบข้อเท็จจริงดูหมิ่น เกลียดชังผู้ถูกใส่ความ เช่น กล่าวว่าชายฉกรรจ์ไม่มีความสามารถในทางเพศ กล่าวว่าเป็นคนวิกลจริต กล่าวว่าเป็นคนติดต่อนิดที่สังคมกลัวและรังเกียจ กล่าวว่าหญิงถูกข่มขืนเสียความบริสุทธิ์

การที่สื่อมวลชนนำเสนอข่าวโดยมีการเจาะลึกข้อเท็จจริง มีการบรรยายเหตุการณ์การล่วงละเมิดทางเพศผู้เสียหายอย่างละเอียด ผู้ศึกษามีความเห็นว่าเป็นการใส่ความโดยแสดงข้อเท็จจริงอันเป็นความจริงของผู้เสียหายที่เกินความจำเป็น โดยข้อเท็จจริงอันเป็นความจริงเหล่านี้แม้จะมีได้เป็นการกล่าวหาว่าผู้เสียหายมีความประพฤติในทางที่เสื่อมเสีย ผิดศีลธรรม แต่ทำให้ผู้รับข่าวสารทราบลักษณะการกระทำอันเป็นการล่วงละเมิดทางเพศที่เกิดขึ้นกับผู้เสียหายอย่างละเอียด อันทำให้ผู้เสียหายถูกดูหมิ่นเกลียดชัง

⁸ หนังสือพิมพ์คมชัดลึก (23 ธันวาคม 2551)

⁹ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ (13 มีนาคม 2552)

จากตัวอย่างข่าวก่ดล้นใจ การที่สื่อมวลชนนำเสนอข่าวโดยบรรยายเหตุการณ์การล่องละเมิดทางเพศอย่างละเอียด “พยายามลงมือข่มขืนด้วยการทำร้ายร่างกาย ชกต่อยตามร่างกายและดึงกางเกงของผู้เสียหายออก ผู้เสียหายต่อสู้ขัดขืน แต่ไม่สามารถสู้แรงนายพีระเดชได้ จนกระทั่งนายพีระเดชกำลังจะนำอวัยวะเพศสอดใส่เข้าไปพร้อมกับจูบปาก” ผู้ศึกษามีความเห็นว่าเป็นการแสดงข้อเท็จจริงในเหตุการณ์การล่องละเมิดทางเพศอันเป็นความจริงของผู้เสียหายที่เกินความจำเป็นอันถือได้ว่าเป็นการใส่ความผู้เสียหาย โดยข้อเท็จจริงอันเป็นความจริงเหล่านี้แม้จะได้เป็นการกล่าวหาว่าผู้เสียหายมีความประพฤติในทางที่เสื่อมเสีย ผิดศีลธรรม แต่ทำให้ผู้รับข่าวสารทราบลักษณะการกระทำอันเป็นการล่องละเมิดทางเพศที่เกิดขึ้นกับผู้เสียหายอย่างละเอียด อันทำให้ผู้เสียหายถูกดูหมิ่นเกลียดชังซึ่งเป็นความผิดฐานหมิ่นประมาทโดยการโฆษณา

จากตัวอย่างครูหนุ่มอนาจาร การที่สื่อมวลชนนำเสนอข่าวโดยบรรยายเหตุการณ์การล่องละเมิดทางเพศอย่างละเอียด “พอไปถึงห้องให้ถอดกางเกงคลุมคล้ออวัยวะเพศแล้วให้ยืนสำเร็จความใคร่ ...แถมยังเอาปากประกบปากจนเด็กทนไม่ไหว” ผู้ศึกษามีความเห็นว่าเป็นการแสดงข้อเท็จจริงในเหตุการณ์การล่องละเมิดทางเพศอันเป็นความจริงของผู้เสียหายที่เกินความจำเป็นอันถือได้ว่าเป็นการใส่ความผู้เสียหาย โดยข้อเท็จจริงอันเป็นความจริงเหล่านี้แม้จะได้เป็นการกล่าวหาว่าผู้เสียหายมีความประพฤติในทางที่เสื่อมเสีย ผิดศีลธรรม แต่ทำให้ผู้รับข่าวสารทราบลักษณะการกระทำอันเป็นการล่องละเมิดทางเพศที่เกิดขึ้นกับผู้เสียหายอย่างละเอียด อันทำให้ผู้เสียหายถูกดูหมิ่นเกลียดชังซึ่งเป็นความผิดฐานหมิ่นประมาทโดยการโฆษณา

ข่าว “แฉแอบส่งนกต่อหลอกเหยื่อโทรม : สังคมทรมาน 7 โจ้ชั้น ม.1 จับเพื่อน ด.ญ.ร่วมห้อง ซิงพิตข่มขืนยับถูกตำรวจตามลากคอส่งสถานพินิจฯเผยก่อนเกิดเหตุ ช่วงหัวค่ำส่งนกต่อไปลงเหยื่อ ออกอุบายให้ไปเอารองเท้าที่จุดมั่วสุ่มภายในโรงเรียนวัดอีกแห่ง **เหยื่อหลงเชื่อซี จยย. ตามไปถูกจับขังขี้กามบนถังกอนกริต สำเร็จความใคร่ไป 2** ระบายจุดเสี่ยงครู-ชาวบ้าน เคยว่ากล่าวตักเตือน แต่ผู้ปกครองเด็กใจแตกไม่เหลียวแลกระทั่งเกิดเหตุสุดขั้วในที่สุด...”¹⁰

ข่าว “ สลดใจทั้งหมู่บ้าน **ลวงโทรมยับ 2 สาว** : คดีสลดใจสะท้อนความเสื่อมทรามของสังคม กรณี น.ส.เจน (นามสมมติ) อายุ 16 ปี นักเรียนชั้น ปวช.ปี 2 เข้าแจ้งตำรวจ สภ. ห้วยใหญ่ว่า ถูกแก๊งทรชน 8 คน ลวงไปรุมโทรมในกระท่อมกลางป่าใกล้ตีนเขาห้วยใหญ่ ห่างถนน ห้วยใหญ่ราว 5 กิโลเมตร พื้นที่หมู่ 2 ต.ห้วยใหญ่ อ.บางละมุง จ.ชลบุรี และก่อนหน้านั้นเพื่อนสาว อายุเท่ากัน ชื่อ น.ส.จอย (นามสมมติ) เคยถูกคนร้ายแก๊งนี้พาไปรุมโทรมถึง 23 คนมาแล้ว...นาย

¹⁰ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ (7 มกราคม 2553)

ฤทธิ์(นามสมมติ)หนึ่งในแก๊งทรชนกามโหดให้การรับสารภาพว่า ร่วมกับกลุ่มวัยรุ่นก่อเหตุในคดี รุมโทรม น.ส.จอย หนึ่งในเหยื่อสาวจริง โดยวันเกิดเหตุเพื่อนในหมู่บ้านห้วยใหญ่ต่าง โทรศัพท์ชักชวนกันไปที่กระท่อมกลางป่าดังกล่าวเพื่อไปเรียงคิวขืนใจเหยื่อ เมื่อตนไปถึงก็ พบรถจักรยานยนต์กว่า 20 คัน จอดอยู่ก่อนแล้ว และมีกลุ่มวัยรุ่นเกือบ 50 คน...ยืนจับ กลุ่มรอต่อคิวอยู่...”¹¹

จากตัวอย่างข่าวแฉแอบส่งนกต่อหลอกเหยื่อโทรม การที่สื่อมวลชนนำเสนอข่าวโดย บรรยายเหตุการณ์การล่อลวงละเมิดทางเพศและมีการใช้ถ้อยคำที่มีได้หยาบคาย แต่มีลักษณะที่ แสดงถึงความเห็นอกเห็นใจ แสดงถึงความสงสารและเวทนาผู้เสียหาย “โจ้ชั้น ม.1 จับเพื่อน ด.ญ.ร่วมห้อง ซึ่งพี๊ดขี้หมูขืนยับ... เหยื่อหลงเชื่อขี้ จอย.ตามไปถูกจับขังขี้กามบนถ้ำคอนกรีต สำเร็จ ความใคร่ไป 2 ราย” ผู้ศึกษามีความเห็นว่าเป็นการแสดงข้อเท็จจริงในเหตุการณ์การล่อลวงละเมิด ทางเพศอันเป็นความจริงของผู้เสียหายที่เกินความจำเป็นอันถือได้ว่าเป็นการใส่ความผู้เสียหาย โดยข้อเท็จจริงอันเป็นความจริงเหล่านี้แม้จะมีได้เป็นการกล่าวหาว่าผู้เสียหายมีความประพฤติ ในทางที่เสื่อมเสีย ผิดศีลธรรม แต่ทำให้ผู้รับข่าวสารทราบลักษณะการกระทำอันเป็นการล่อ ลวงละเมิดทางเพศที่เกิดขึ้นกับผู้เสียหายอันทำให้ผู้เสียหายถูกดูหมิ่นเกลียดชัง อีกทั้งถ้อยคำที่ใช้ทำ ให้ผู้รับข่าวสารเกิดความสะเทือนใจ เห็นอกเห็นใจและสงสารผู้เสียหายซึ่งเป็นการตีคุณค่าหรือ ราคาความเป็นมนุษย์ของผู้เสียหายลดน้อยถอยลง

จากตัวอย่างข่าวสลดใจทั้งหมู่บ้านหลวงโทรมยับ 2 สาว การที่สื่อมวลชนนำเสนอข่าว โดยบรรยายเหตุการณ์การล่อลวงละเมิดทางเพศและมีการใช้ถ้อยคำที่มีได้หยาบคาย แต่มีลักษณะที่ แสดงถึงความเห็นอกเห็นใจ แสดงถึงความสงสารและเวทนาผู้เสียหาย “สลดใจทั้งหมู่บ้าน หลวงโทรมยับ 2 สาว คดีสลดใจสะท้อนความเสื่อมทรมของสังคม กรณี น.ส.เจน (นามสมมติ) อายุ 16 ปี ถูกแก๊งทรชน 8 คน ลวงไปรุมโทรมในกระท่อมกลางป่าใกล้ตีนเขาห้วยใหญ่ ...ก่อนหน้านี้ เพื่อนสาวอายุเท่ากัน ชื่อ น.ส.จอย (นามสมมติ) เคยถูกคนร้ายแก๊งนี้พาไปรุมโทรมถึง 23 คน มาแล้ว...นายฤทธิ์(นามสมมติ)หนึ่งในแก๊งทรชนกามโหดให้การรับสารภาพว่าวันเกิดเหตุเพื่อนใน หมู่บ้านห้วยใหญ่ต่าง โทรศัพท์ชักชวนกันไปที่กระท่อมกลางป่าดังกล่าวเพื่อไปเรียงคิวขืนใจเหยื่อ เมื่อตนไปถึงก็พบรถจักรยานยนต์กว่า 20 คัน จอดอยู่ก่อนแล้ว และมีกลุ่มวัยรุ่นเกือบ 50 คนยืนจับ กลุ่มรอต่อคิวอยู่...”ผู้ศึกษามีความเห็นว่าเป็นการแสดงข้อเท็จจริงในเหตุการณ์การล่อลวงละเมิดทาง เพศอันเป็นความจริงของผู้เสียหายที่เกินความจำเป็นอันถือได้ว่าเป็นการใส่ความผู้เสียหาย

¹¹ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ (28 มกราคม 2553)

โดยข้อเท็จจริงอันเป็นความจริงเหล่านี้แม้จะมีได้เป็นการกล่าวหาว่าผู้เสียหายมีความประพฤติในทางที่เสื่อมเสีย ผิดศีลธรรม แต่ทำให้ผู้รับข่าวสารทราบลักษณะการกระทำอันเป็นการล่วงละเมิดทางเพศที่เกิดขึ้นกับผู้เสียหายอันทำให้ผู้เสียหายถูกดูหมิ่นเกลียดชัง อีกทั้งถ้อยคำที่ใช้ทำให้ผู้รับข่าวสารเกิดความสะเทือนใจ เห็นอกเห็นใจและสงสารผู้เสียหายซึ่งเป็นการตีคุณค่าหรือราคาความเป็นมนุษย์ของผู้เสียหายลดน้อยถอยลง

4.2 เปรียบเทียบมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการเผยแพร่ข่าวผู้เสียหายใน ความผิดเกี่ยวกับเพศ

การที่สื่อมวลชนเผยแพร่ข่าวคดีเกี่ยวกับเพศโดยบรรยายเหตุการณ์การกระทำความผิดทางเพศอย่างละเอียดโดยการแต่งเติม เสนอข่าวและภาพที่แสดงถึงความเห็นอกเห็นใจต่อผู้เสียหายหรือเผยแพร่ภาพถ่าย ชื่อ ที่อยู่ อาชีพ สถานที่ทำงาน สถานที่ศึกษา ชื่อของสมาชิกในครอบครัวของผู้เสียหาย หรือข้อมูลอื่นอันทำให้รู้ถึงตัวผู้เสียหาย เหล่านี้มีผลให้ผู้เสียหายเสื่อมเสียชื่อเสียง เกียรติคุณ และสูญเสียความเป็นส่วนตัวซึ่งเป็นการละเมิดสิทธิในความเป็นส่วนตัวของผู้เสียหาย เช่นนี้การเผยแพร่ข่าวของสื่อมวลชนจึงถูกควบคุมโดยบทบัญญัติของกฎหมายที่มุ่งคุ้มครองชื่อเสียง เกียรติคุณและความเป็นส่วนตัวของปัจเจกบุคคล

4.2.1 ความผิดฐานหมิ่นประมาททางอาญา

แม้ว่ากฎหมายหมิ่นประมาททางอาญาของต่างประเทศและของไทยจะมีเจตนารมณ์ทางกฎหมายไปในทิศทางเดียวกัน คือ มุ่งคุ้มครองชื่อเสียงเกียรติยศของประชาชน แต่องค์ประกอบความผิดของแต่ละประเทศมีรายละเอียดที่แตกต่างกันกล่าวคือ

ความผิดฐานหมิ่นประมาทโดยการเขียน (Libel) ของประเทศสหรัฐอเมริกา มีองค์ประกอบดังนี้ ข้อความที่ใช้ในการใส่ความจะต้องเป็นข้อความอันเป็นเท็จซึ่งทำให้ผู้ถูกใส่ความเสื่อมเสียชื่อเสียง ถูกเกลียดชัง ถูกดูหมิ่นเหยียดหยาม ถูกเหยาะแหยะ หรือ สูญเสียความไว้วางใจหรือความน่าเชื่อถือจากสังคม โดยการกล่าวหาว่าเป็นผู้กระทำความผิดในคดีอาญา การกล่าวหาว่าฐานะการเงินไม่น่าเชื่อถือ การกล่าวหาว่าเป็นโรคที่น่ารังเกียจ การกล่าวหาว่าเป็นผู้ไม่เหมาะสมกับวิชาชีพ การกล่าวหาว่าเป็นหญิงไม่บริสุทธิ์หรือเสียพรหมจรรย์ หรือ การกล่าวถึงผู้หญิงในลักษณะที่ทำให้น่าสงสารโดยมิใช่เรื่องที่เกี่ยวข้องกับความไม่บริสุทธิ์หรือกล่าวหาว่ากระทำความผิดในคดีอาญา อีกทั้งการใส่ความต้องมีการเผยแพร่ข้อความต่อบุคคล

หนึ่งบุคคลใดซึ่งรวมถึงบุคคลซึ่งถูกหมิ่นประมาทเองโดยมีเจตนาชั่วร้าย คือ เผยแพร่ข้อความโดยรู้ว่าเป็นความเท็จ หรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงจึงไม่รู้ว่าข้อความนั้นเป็นความเท็จ เว้นแต่ในกรณีที่เป็นการเผยแพร่ข้อความในเรื่องส่วนตัวโดยชัดแจ้งที่ทำให้บุคคลธรรมดาเสื่อมเสียชื่อเสียง ผู้เผยแพร่ไม่ต้องมีเจตนาชั่วร้าย และข้อความหมิ่นประมาทนั้นต้องสามารถทำให้เข้าใจได้ว่าข้อความดังกล่าวนั้นกำลังกล่าวถึงผู้ใดโดยไม่จำเป็นต้องระบุชื่อ

ความผิดฐานหมิ่นประมาทโดยการเขียน (Libel) ของประเทศอังกฤษมีองค์ประกอบดังนี้ คือ ข้อความที่เป็นการหมิ่นประมาทจะต้องเป็นข้อความที่ทำให้ผู้ถูกใส่ความเสื่อมเสียชื่อเสียง ถูกเกลียดชัง ถูกดูหมิ่นเหยียดหยาม ถูกเยาะเย้ย ถูกกีดกันออกจากสังคม หรือถูกตีค่าหรือราคาของความเป็นมนุษย์ที่ต่ำลงโดยไม่จำเป็นต้องเป็นการสูญเสียชื่อเสียงในทางศีลธรรม โดยข้อความดังกล่าวจะเป็นความจริง หรือเป็นความเท็จก็ได้ เนื่องจากข้อต่อสู้ในเรื่องข้อความเป็นความจริงของจำเลยสามารถยกขึ้นพิสูจน์ได้ต่อเมื่อข้อความหมิ่นประมาทเป็นประโยชน์แก่สาธารณะเท่านั้น และข้อความหมิ่นประมาทจะต้องถูกเผยแพร่ไปยังบุคคลหนึ่งบุคคลใดรวมถึงผู้ถูกใส่ความโดยผู้ใส่ความมีเจตนาที่จะเผยแพร่ข้อความดังกล่าว อนึ่งข้อความที่เป็นการหมิ่นประมาทนั้นต้องสามารถเข้าใจได้กล่าวถึงบุคคลใด โดยไม่จำเป็นต้องกล่าวถึงชื่อของผู้นั้น

ความผิดฐานหมิ่นประมาทโดยการโฆษณาของประเทศเยอรมันมีองค์ประกอบดังนี้ คือ ข้อความต้องมีลักษณะที่ทำให้ประชาชนรู้สึกดูหมิ่นเกลียดชัง และลดเกียรติยศ ชื่อเสียงของผู้ถูกใส่ความโดยข้อความดังกล่าวนั้นต้องถูกเผยแพร่ข้อความสู่สาธารณะเพื่อให้มีผู้รับรู้ข้อความจำนวนมาก โดยการเผยแพร่ข้อความจะทำโดยวาจา หรือลายลักษณ์อักษร เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร หนังสือ หรือบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตก็ได้ นอกจากนี้ผู้ใส่ความต้องมีเจตนาว่าข้อความโดยทราบอยู่แล้วว่าข้อความดังกล่าวนี้เป็นเท็จ

ความผิดฐานหมิ่นประมาทโดยการโฆษณาของประเทศไทย มีองค์ประกอบดังนี้ คือ มีการกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาท (มาตรา 326) กล่าวคือ มีการแสดงพฤติกรรมอันเป็นการยืนยันข้อเท็จจริงประการใดประการหนึ่ง (ไม่ว่าจะเป็นความจริงหรือความเท็จ) ของผู้ถูกใส่ความต่อบุคคลที่สามโดยประการที่น่าจะทำให้ผู้ถูกใส่ความเสื่อมเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น ถูกเกลียดชัง ซึ่งตามแนวคำพิพากษาฎีกาของไทยแบ่งประเภทของข้อความที่เป็นการหมิ่นประมาทได้ดังนี้ การกล่าวว่าเป็นผู้กระทำความผิดทางอาญา การกล่าวถึงความประพฤติชั่ว หรือการทุจริต ความประพฤतिที่เสื่อมเสียทางประเวณี ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับฐานะทางการเงินที่ไม่น่าเชื่อถือ และการหมิ่นประมาทกระทำโดยการโฆษณาด้วยเอกสาร ภาพวาด ภาพระบายสี ภาพยนตร์ ภาพหรือตัวอักษรที่ทำให้ปรากฏไม่ว่าด้วยวิธีใด แผ่นเสียงหรือสิ่งบันทึกเสียงอย่างอื่น

หรือกระทำโดยการกระจายเสียง หรือการกระจายภาพ หรือโดยการป่าวประกาศด้วยวิธีอื่นใด (มาตรา 328) โดยมีเจตนาประสงค์ต่อผลหรือย่อมถึงเห็นผลให้บุคคลที่สามทราบข้อเท็จจริงประการหนึ่งประการใดของผู้ถูกใส่ความ

จากการศึกษาถึงองค์ประกอบความผิดฐานหมิ่นประมาททางอาญาพบว่าองค์ประกอบที่คล้ายคลึงกันในทุกประเทศ คือ ข้อความที่ใส่ความต้องเป็นข้อเท็จจริงที่ทำให้ผู้ถูกใส่ความเสื่อมเสียชื่อเสียง ถูกเกลียดชัง ถูกดูหมิ่นเหยียดหยาม ถูกเยาะเย้ย ถูกกีดกันออกจากสังคม หรือถูกตีค่าหรือราคาของความเป็นมนุษย์ที่ต่ำลง ส่วนองค์ประกอบความผิดฐานหมิ่นประมาททางอาญาของแต่ละประเทศที่แตกต่างกันมีดังนี้

ประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศเยอรมันบัญญัติว่าข้อความหมิ่นประมาทต้องเป็นข้อความอันเป็นเท็จ โดยมีแนวความคิดว่าข้อความที่เป็นความจริงจะไม่ก่อให้เกิดความเสียหายได้ และผู้ใส่ความต้องเผยแพร่ข้อความโดยรู้ยู่ว่าข้อความดังกล่าวเป็นความจริง ส่วนประเทศอังกฤษและประเทศไทยมีองค์ประกอบความผิดที่คล้ายกัน กล่าวคือ ข้อความหมิ่นประมาทที่ทำให้ผู้ถูกใส่ความเสื่อมเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่นหรือถูกเกลียดชัง จะเป็นข้อความอันเป็นจริงหรือเป็นข้อความอันเป็นเท็จก็ได้ โดยจำเลยจะยกข้อต่อสู้ในเรื่องข้อความอันเป็นจริงขึ้นมาพิสูจน์ได้เมื่อการเผยแพร่ข้อความหมิ่นประมาทเป็นประโยชน์แก่สาธารณะ และในเรื่องเจตนาผู้ใส่ความเพียงแคมีเจตนาในการเผยแพร่ข้อความหมิ่นประมาทให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดทราบก็มีความผิดฐานหมิ่นประมาทแล้ว

จากข้างต้นองค์ประกอบความผิดฐานหมิ่นประมาททางอาญาของไทยกำหนดให้การเผยแพร่ข้อเท็จจริงไม่ว่าเป็นความจริงหรือเป็นความจริง หากทำให้ผู้ถูกใส่ความเสื่อมเสียชื่อเสียง หรือ ถูกดูหมิ่นเกลียดชังย่อมเป็นความผิดฐานหมิ่นประมาททั้งสิ้น กฎหมายหมิ่นประมาทจึงเป็นกฎหมายที่ควบคุมมิให้สื่อมวลชนเสนอข่าว หรือข้อเท็จจริงใดๆที่ทำให้ผู้ตกเป็นข่าวเสื่อมเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่นเกลียดชังแม้ว่าข้อความดังกล่าวจะเป็นความจริงแต่หากสื่อมวลชนมิได้เสนอข่าวโดยสุจริตและข่าวดังกล่าวมิได้เป็นประโยชน์แก่สาธารณะสื่อมวลชนก็มิได้การยกเว้นความผิดเนื่องจากมิได้เป็นการตีพิมพ์ด้วยความเป็นธรรม(มาตรา 329 (3)) และมีได้รับการยกเว้นโทษ (มาตรา 330) เช่นนี้ย่อมถือได้ว่ากฎหมายหมิ่นประมาทของไทยเป็นกฎหมายที่ให้ความคุ้มครองชื่อเสียงเกียรติคุณของผู้เสียหายที่ครอบคลุมกว่ากฎหมายหมิ่นประมาทของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศเยอรมันที่ควบคุมการนำเสนอข่าวสาร และข้อเท็จจริงที่ทำให้ผู้ตกเป็นข่าวเสื่อมเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่นเกลียดชังเฉพาะข้อความที่เป็นความจริงเท่านั้น

อย่างไรก็ดีกฎหมายหมิ่นประมาททางอาญาของไทยโดยมากมักปรับใช้กับกรณีที่เป็น การกล่าวว่าเป็นผู้กระทำความผิดทางอาญา การกล่าวถึงความประพฤติชั่วหรือการทุจริต ความประพฤติที่เสื่อมเสียทางประเวณี ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับฐานะทางการเงินที่ไม่น่าเชื่อถือเท่านั้น ซึ่งเป็นการปรับใช้ในขอบเขตที่แคบเนื่องจากคำว่า “เสื่อมเสียชื่อเสียง” หมายความว่า การที่ บุคคลภายนอกมองบุคคลที่ถูกใส่ความนั้นด้วยการประเมินคุณค่าหรือราคาที่มีมนุษย์มีต่อเพื่อน มนุษย์อย่างลดน้อยถ้อยลง หรือเป็นการกำหนดฐานะความเป็นมนุษย์ที่ต่ำลงซึ่งคล้ายกับการลด คัดตรีศรีความเป็นมนุษย์ เช่นนี้การพิจารณาถึงข้อความเป็นการหมิ่นประมาทจึงมิได้จำกัดเฉพาะ แต่การกล่าวหาว่ามีความประพฤติที่ไม่เหมาะสม มีความประพฤติที่ผิดศีลธรรมหรือไม่สมควรที่ จะดำรงอยู่ในบทบาทหรือตำแหน่งหน้าที่การงานในสังคมเท่านั้น แต่รวมถึงข้อความทุกประเภทที่ ทำให้บุคคลภายนอกลดคุณค่าและราคาความเป็นมนุษย์ของผู้ถูกใส่ความลงซึ่งในที่นี้การกล่าว ด้วยถ้อยคำที่เป็นการแสดงถึงความเห็นอกเห็นใจ สงสาร หรือเวทนาผู้เสียหายในความเกี่ยวกับ เพศก็เป็นการทำให้บุคคลภายนอกลดคุณค่า ราคา และฐานะความเป็นมนุษย์ของผู้เสียหายลง เช่นนี้ย่อมถือว่าการทำให้ผู้เสียหายเสื่อมเสียชื่อเสียงเช่นกัน

อนึ่งในการนำเสนอข่าวคดีความผิดเกี่ยวกับเพศสื่อมวลชนมักอ้างว่าไม่มีเจตนาที่จะทำให้ ผู้เสียหายเสื่อมเสียชื่อเสียง หรือทำให้เกิดความอับอาย แต่เสนอข่าวเพราะเห็นว่าเป็นประโยชน์แก่ สาธารณะ ซึ่งในทางกฎหมายการกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาทโดยการโฆษณาผู้กระทำความ ผิดต้องกระทำโดยเจตนา โดยทั่วไปเจตนา หมายถึง กระทำโดยรู้ข้อเท็จจริงอันเป็น องค์ประกอบความผิดและในขณะเดียวกันผู้กระทำประสงค์ต่อผลหรือยอมถึงเห็นผลของการกระทำ ซึ่งเจตนาในการเผยแพร่ข่าวของสื่อมวลชน หมายถึง สื่อมวลชนต้องรู้ว่ามี การแสดงข้อเท็จจริง อย่างใดอย่างหนึ่งพาดพิงไปถึงผู้อื่นต่อบุคคลที่สาม และผู้กระทำประสงค์ต่อผลหรือยอมถึงเห็นผล ให้บุคคลที่สามทราบถึงข้อเท็จจริงประการหนึ่งประการใด โดยสื่อมวลชนไม่จำเป็นต้องรู้ว่าการเผยแพร่ ข่าวสารนั้นน่าจะก่อให้เกิดเสื่อมเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชังเพราะเป็นองค์ประกอบ ภายนอกที่มีใช้ข้อเท็จจริงแต่เป็นพฤติการณ์ประกอบการกระทำซึ่งสื่อมวลชนผู้กระทำความผิดไม่ จำเป็นต้องรู้ ถ้าวิญญูชนทั่วไปเห็นว่าจะก่อให้เกิดเสียชื่อเสียงก็ถือว่ามีเจตนาแล้ว ดังนั้นสื่อมวลชน ไม่อาจอ้างเรื่องเจตนาเพื่อปฏิเสธความผิดได้

อีกประเด็นหนึ่งที่ต้องพิจารณาก็คือการนำเสนอข่าวโดยบรรยายเหตุการณ์การกระทำ ความผิดทางเพศอย่างละเอียดโดยการแต่งเติม เสนอข่าวและภาพให้ผู้เสียหายนำสงสาร นำเวทนา จะได้รับการยกเว้นความผิดฐานหมิ่นประมาทตามมาตรา 329 (3)หรือไม่ การจะได้รับการ ยกเว้นความผิดฐานหมิ่นประมาทตามมาตรา 329 ต้องประกอบด้วยองค์ประกอบทั้งสองประการ คือ

แสดงความคิดเห็นหรือข้อความโดยสุจริต และเป็นการติชมด้วยความเป็นธรรมซึ่งบุคคลหรือสิ่งใดอันเป็นวิสัยของประชาชนย่อมกระทำ

ประการแรกสื่อมวลชนต้องแสดงข้อความโดยสุจริต อย่างไรก็ตามเรียกว่าสุจริตกฎหมายไม่ได้อธิบายไว้แต่ความสุจริตตามความเข้าใจธรรมดา คือ การกระทำลงไปโดยไม่ได้ประสงค์ร้ายต่อผู้ใด ไม่มีเจตนาที่จะมองหาผลประโยชน์ที่ได้มาโดยไม่ชอบธรรม เป็นการกระทำไปโดยซื่อไม่คิดหวังให้กระทบกระเทือนใครและไม่มีอะไรแอบแฝงอยู่ในการกระทำนั้น ดังนั้นการที่สื่อมวลชนเผยแพร่ข่าวโดยบรรยายเหตุการณ์การทำความผิดทางเพศอย่างละเอียดโดยการแต่งเติม เสนอข่าว และภาพให้ผู้เสียหายน่าสงสาร น่าเวทนา เพื่อเอาผู้เสียหายเป็นจุดขายให้ประชาชนสนใจข่าวของตนและทำให้หนังสือพิมพ์ หรือรายการของตนมียอดขายที่เพิ่มซึ่งเป็นการกระทำโดยแสวงหาผลประโยชน์ในทางธุรกิจ เช่นนี้การเสนอข่าวของสื่อมวลชนทำโดยไม่สุจริต ประการที่สอง การกล่าวติชมด้วยความเป็นธรรม คือ การกล่าวด้วยความเข้าใจว่าถูกต้องและสมควรกล่าวตามความรู้สึกของคนทั่วไป อีกทั้งจะต้องเป็นเรื่องที่ประชาชนสนใจวิจารณ์ติชมหรือเป็นเรื่องที่ประชาชนสนใจอันเป็นเรื่องที่เป็นผลประโยชน์แก่สาธารณะ การเผยแพร่เหตุการณ์การทำความผิดทางเพศอย่างละเอียด ไม่ได้เป็นเรื่องที่เป็นประโยชน์แก่สาธารณะที่จะช่วยเตือนให้ประชาชนระมัดระวังมิให้ตกเป็นเหยื่อ และเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนมีความสนใจ มีส่วนร่วมในการป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรม การนำเสนอข่าวในลักษณะที่กล่าวมาข้างต้นจึงไม่ได้รับการยกเว้นความผิดฐานหมิ่นประมาทโดยการโฆษณา

ดังนั้นความผิดฐานหมิ่นประมาทด้วยการโฆษณาจึงควบคุมการเผยแพร่ข่าวที่มีเนื้อหาที่ละเมิดต่อชื่อเสียงและเกียรติคุณของผู้เสียหายในความผิดเกี่ยวกับเพศจากการเสนอข่าวของสื่อมวลชนไม่ว่าผู้เสียหายจะเป็นเด็ก เยาวชน หรือผู้ใหญ่ และไม่ว่าผู้เสียหายจะถูกทำร้ายทางเพศจากบุคคลในครอบครัวหรือบุคคลภายนอกก็ได้รับความคุ้มครองทั้งสิ้น

แม้ว่ากฎหมายอาญาฐานหมิ่นประมาทโดยการโฆษณาจะให้ความคุ้มครองแก่ผู้เสียหายในความผิดเกี่ยวกับเพศ แต่เป็นการให้ความคุ้มครองภายหลังจากการที่มีความเสียหายเกิดขึ้น อีกทั้งความผิดฐานหมิ่นประมาทโดยการโฆษณาก็เป็นความผิดอันยอมความได้ซึ่งผู้เสียหายต้องร้องทุกข์ต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจก่อน พนักงานสอบสวนจึงจะมีอำนาจสืบสวนสอบสวน ทำสำนวนคดีเสนอความเห็นเพื่อให้พนักงานอัยการส่งฟ้อง หรือผู้เสียหายอาจจะฟ้องร้องดำเนินคดีต่อศาลเอง ปัญหาจึงมีว่าผู้เสียหายไม่ได้ใช้มาตรการทางกฎหมายที่ให้ความคุ้มครองไว้ เพราะโดยมากผู้เสียหายจะไม่ทราบถึงสิทธิในชื่อเสียง เกียรติคุณ และความเป็นส่วนตัว และมักเข้าใจผิดว่าความผิดฐานหมิ่นประมาทจะต้องเป็นการกล่าวหรือใส่ความที่เป็นเท็จ อีกทั้งการนำเสนอข่าวในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศของ

สื่อมวลชนนำเสนอในลักษณะที่เป็นการเปิดเผยข้อมูล เรื่องราวของผู้เสียหายเป็นประจำสม่ำเสมอจนประชาชนรวมถึงผู้เสียหายเกิดความเคยชินต่อพฤติการณ์ในการเสนอข่าวดังกล่าว ทำให้ไม่รู้สึกว่าการนำเสนอที่เป็นการเปิดเผยข้อเท็จจริงเหล่านั้นเป็นการละเมิดสิทธิในชื่อเสียง เกียรติคุณ และความเป็นส่วนตัวของผู้เสียหาย ผู้เสียหายจึงมิได้ดำเนินการทางกฎหมาย ศาลจึงไม่สามารถใช้มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการเผยแพร่ข่าวเพื่อคุ้มครองสิทธิในชื่อเสียงและเกียรติคุณของผู้เสียหาย

4.2.2 มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองความเป็นส่วนตัวของผู้เสียหาย

การที่สื่อมวลชนนำเสนอข่าวคดีความผิดเกี่ยวกับเพศโดยเผยแพร่ภาพ ชื่อ ที่อยู่ อาชีพ สถานที่ทำงาน สถานที่ศึกษา ชื่อของสมาชิกในครอบครัวของผู้เสียหาย หรือข้อมูลอื่นอันทำให้รู้ถึงตัวผู้เสียหายโดยมิได้รับความยินยอมเป็นการนำเสนอข่าวเพื่อตอบสนองความอยากรู้อยากเห็นที่ไม่รู้จักพอของสาธารณชน โดยที่ข้อมูลส่วนตัวของผู้เสียหายมิได้เป็นประโยชน์แก่สาธารณะ แต่เป็นประโยชน์ส่วนบุคคลของสื่อมวลชนที่จะทำให้ข่าวน่าสนใจ อนึ่งการนำเสนอข่าวในลักษณะนี้ทำให้ผู้เสียหายสูญเสียความเป็นส่วนตัว ได้รับความอับอาย เสื่อมเสียชื่อเสียงเกียรติคุณ ทำให้ผู้เสียหายตกอยู่ในอันตรายจากการแก้แค้นของญาติผู้ต้องหาหรือจากตัวผู้กระทำความผิดเองหากผู้กระทำความผิดยังไม่ถูกจับ อีกทั้งยังเป็นเหตุให้ผู้เสียหายไม่กล้าแจ้งความร้องทุกข์ต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อเอาตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ เพราะกลัวว่าเรื่องราวและข้อมูลส่วนตัวของตนจะถูกสื่อมวลชนนำไปเผยแพร่ต่อสาธารณะ

ประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศอังกฤษตระหนักถึงปัญหาการละเมิดสิทธิในความเป็นส่วนตัวของผู้เสียหายในความผิดเกี่ยวกับเพศจากการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนจึงได้ตรากฎหมายลายลักษณ์อักษรขึ้นมาเพื่อควบคุมการเผยแพร่ข่าวคดีความผิดเกี่ยวกับเพศโดยเฉพาะ

กฎหมายมลรัฐแมสซาชูเซตส์กำหนดให้บุคคลใดซึ่งรวมถึงสื่อมวลชนที่ประกาศ เผยแพร่ หรือเปิดเผยชื่อของเด็กอายุต่ำกว่า 14 ปีซึ่งถูกกระทำอนาจารหรือผู้เสียหายซึ่งถูกข่มขืนกระทำชำเราหรือผู้เสียหายซึ่งถูกทำร้ายร่างกายโดยมีเจตนาที่จะกระทำการข่มขืนกระทำชำเราต่อสาธารณชนต้องรับผิดทางอาญา ส่วนมลรัฐฟลอริดา มลรัฐจอร์เจีย และมลรัฐเซาธ์แคโรไลนา กำหนดให้ผู้ใดซึ่งรวมถึงสื่อมวลชนที่พิมพ์ ประกาศ เผยแพร่ แพร่ภาพหรือแพร่เสียง หรือเป็นเหตุให้พิมพ์ ประกาศ เผยแพร่ แพร่ภาพ หรือแพร่เสียงผ่านทางอุปกรณ์สื่อสารมวลชนซึ่งชื่อ ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ หรือข้อมูลอื่นที่สามารถระบุตัวผู้เสียหายที่ถูกข่มขืนกระทำชำเราต่อสาธารณชนมีความผิดต้องรับโทษทางอาญาตามที่แต่ละมลรัฐได้กำหนดโทษไว้

นอกจากนี้มีการป้องกันมิให้ข้อมูลเข้าไปอยู่ในความครอบครองของสื่อมวลชนโดยการควบคุมหน่วยงานของรัฐมิให้เปิดเผยข้อมูลของผู้เสียหาย ปรากฏตามกฎหมายของมลรัฐอาลาสกาและมลรัฐแมสซาชูเซตส์ซึ่งควบคุมหน่วยงานของรัฐมิให้เปิดเผยบันทึกของศาลหรือบันทึกของหน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมายอื่นที่ประกอบด้วยรายละเอียดอันระบุถึงตัวผู้เสียหายซึ่งมีสภาพที่เป็นความลับต่อสาธารณชน อันได้แก่ รูปภาพ, ชื่อสกุล, ที่อยู่, เบอร์โทรศัพท์, สถานที่ทำงาน ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดี หรือการสืบสวนสอบสวนในการกระทำความผิด และไม่ถือว่าหลักฐานเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของบันทึกมหาชน ส่วนมลรัฐเท็กซัสเปิดโอกาสให้ผู้เสียหายในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศใช้นามแฝงแทนชื่อจริงในรายงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ บันทึกของศาล หรือเอกสารอื่นของรัฐ

ส่วนประเทศอังกฤษได้ตรา Sexual Offences (Amendment) Act 1992 บัญญัติข้อจำกัดในการรายงานข่าวคดีความผิดเกี่ยวกับเพศของสื่อมวลชน โดยกำหนดให้มีการปิดบังชื่อ ที่อยู่ ภาพถ่าย ภาพเคลื่อนไหวของผู้เสียหายตลอดชีวิตของผู้เสียหายนับแต่เวลาที่มีการร้องทุกข์ของผู้เสียหายต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจว่าตนถูกล่วงละเมิดทางเพศ และห้ามเผยแพร่หลักฐานอันทำให้สาธารณชนระบุตัวผู้เสียหายได้ตลอดชีวิตของผู้เสียหายนับแต่เวลาที่ผู้ต้องสงสัยถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด หากสื่อมวลชนใดฝ่าฝืนข้อจำกัดดังกล่าวต้องถูกลงโทษตามที่กฎหมายกำหนดเว้นแต่ในกรณีที่ผู้เสียหายมีอายุเกินกว่า 16 ปี ได้ให้ความยินยอมไว้เป็นหนังสือซึ่งการให้ความยินยอมนี้ต้องเกิดขึ้นโดยสมัครใจ ปราศจากอำนาจบังคับที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ส่วนในประเทศไทยมีกฎหมายที่ควบคุมมิให้สื่อมวลชนเผยแพร่ข่าวที่มีลักษณะละเมิดความเป็นส่วนตัวของผู้เสียหายในความผิดเกี่ยวกับเพศได้แก่ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 มาตรา 9 ที่กำหนดว่านับแต่มีการแจ้งหรือมีการร้องทุกข์ว่ามีการกระทำความผิดฐานกระทำความรุนแรงในครอบครัว ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งรวมถึงสื่อมวลชนลงพิมพ์โฆษณา หรือเผยแพร่ต่อสาธารณชนด้วยวิธีใด ๆ ซึ่งภาพ เรื่องราว หรือข้อมูลใด ๆ อันน่าจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวหรือผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว กล่าวคือ กฎหมายควบคุมสื่อมวลชนมิให้เผยแพร่เหตุการณ์ ภาพความรุนแรง หรือระบุชื่อผู้กระทำและผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวซึ่งความผิดทางเพศก็เป็นการกระทำความรุนแรงต่อบุคคลในครอบครัวประเภทหนึ่ง คือ การบังคับหรือใช้อำนาจครอบงำผิด ครองธรรมให้บุคคลในครอบครัวต้องยอมรับการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งโดยมิชอบ ดังนี้เฉพาะผู้เสียหายในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศซึ่งถูกทำร้ายจากบุคคลในครอบครัวเท่านั้นที่ได้รับความคุ้มครองสิทธิในความเป็นส่วนตัวจากการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชน

นอกจากนี้ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มาตรา 27 ที่มีเจตนารมณ์เพื่อเป็นการป้องกันมิให้เด็กถูกล่วงละเมิดสิทธิในความเป็นส่วนตัวจึงบัญญัติให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนตัวของเด็กหรือเยาวชน โดยไม่ให้ผู้ใดรวมถึงสื่อมวลชนนำข้อมูลส่วนตัวของเด็กไปเปิดเผยต่อสาธารณะจนเกิดความเสียหายแก่จิตใจ ชื่อเสียง เกียรติคุณ หรือสิทธิประโยชน์อื่นใดของเด็ก ในการนี้กฎหมายควบคุมสื่อมวลชนมิให้เผยแพร่ข้อมูลส่วนตัวของเด็กที่มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปี บริบูรณ์ที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะด้วยการสมรสทุกกรณี ซึ่งหมายความรวมถึงเด็กที่เป็นผู้เสียหายในความผิดเกี่ยวกับเพศด้วย

ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 420 ควบคุมสื่อมวลชนมิให้เผยแพร่ข่าวที่มีเนื้อหาละเมิดความเป็นส่วนตัวของผู้เสียหายโดยถือว่าสิทธิในความเป็นส่วนตัวเป็น “สิทธิอย่างหนึ่งอย่างใด” กรณีของการนำเสนอข่าวในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศโดยเปิดเผยเรื่องราว และข้อมูลส่วนตัวของผู้เสียหายจนทำให้รู้ตัวผู้เสียหายโดยที่ผู้เสียหายมิได้ยินยอมเป็นการตีพิมพ์เผยแพร่เรื่องราวส่วนตัวของผู้เสียหายโดยขัดต่อความต้องการของผู้เสียหายอันเป็นการละเมิดสิทธิในความเป็นส่วนตัวของผู้เสียหาย สื่อมวลชนจึงต้องรับผิดชอบตามมาตรา 420 แต่ผู้เสียหายมีภาระการพิสูจน์ถึงความเสียหายอันเกิดจากการละเมิดสิทธิในความเป็นส่วนตัวซึ่งอาจรวมถึงความเสียหายแก่จิตใจ ความรู้สึก เสรีภาพในการตัดสินใจ เสรีภาพในการกระทำใด ๆ ซึ่งล้วนแต่มีลักษณะเป็นนามธรรมและเป็นการยากที่ผู้เสียหายจะสามารถพิสูจน์ว่าตนเสียหายจากการกระทำของสื่อมวลชนอย่างไร ดังนั้นแม้มีกฎหมายรับรองคุ้มครองไว้แต่ผู้เสียหายไม่อาจได้รับการเยียวยาจากผู้ทำละเมิดได้

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่ามาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการเผยแพร่ข่าวของสื่อมวลชนเพื่อคุ้มครองความเป็นส่วนตัวของผู้เสียหายของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศอังกฤษเป็นข้อจำกัดก่อน กล่าวคือ สื่อมวลชนจะไม่สามารถโฆษณา เผยแพร่ ข้อมูลส่วนตัวของผู้เสียหายในส่วนที่กฎหมายห้ามไว้โดยอัตโนมัติซึ่งทำให้ผู้เสียหายได้รับความคุ้มครองตั้งแต่ต้น มิใช่ปล่อยให้สื่อมวลชนโฆษณา เผยแพร่ก่อนแล้วจึงมาพิจารณาว่าการโฆษณา เผยแพร่นั้นก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เสียหายหรือไม่ และมาตรการทางกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศอังกฤษให้ความคุ้มครองผู้เสียหายในความผิดเกี่ยวกับเพศอย่างครอบคลุม กล่าวคือ ให้ความคุ้มครองผู้เสียหายทั้งที่เป็นเด็ก ผู้ใหญ่ และให้ความคุ้มครองจากการกระทำความผิดโดยบุคคลในครอบครัวและบุคคลภายนอกครอบครัว

ส่วนกฎหมายของไทยตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 และพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มีบทบัญญัติควบคุมมิให้

สื่อมวลชนเผยแพร่ข้อมูลส่วนตัวรวมถึงภาพถ่ายของผู้เสียหายในลักษณะที่เป็นข้อจำกัดก่อนคล้ายกับกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศอังกฤษ แต่พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 ให้ความคุ้มครองเฉพาะผู้เสียหายในความผิดเกี่ยวกับเพศจากการกระทำของบุคคลในครอบครัวเท่านั้น ส่วนพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ให้ความคุ้มครองเฉพาะผู้เสียหายในความผิดเกี่ยวกับเพศที่เป็นเด็กอายุต่ำกว่าสิบแปดปีเท่านั้น

4.3 แนวทางที่เหมาะสมในการนำเสนอข่าวความผิดเกี่ยวกับเพศ

ในประเทศประชาธิปไตยสื่อมวลชนมีบทบาทในการนำเสนอข่าวสาร เหตุการณ์ในบ้านเมือง รวมถึงเหตุการณ์อันเกี่ยวกับคดีอาญา (criminal case) อันเป็นเรื่องราว หรือข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับคดีหรือเกี่ยวข้องกับผู้ถูกกล่าวหา โจทก์หรือผู้เสียหาย ตลอดจนการดำเนินคดีอาญาโดยมีเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นผู้รับผิดชอบและดำเนินการตั้งแต่การสืบสวน สอบสวน จับกุม จนถึงการศึกษาพิพาทคดี การดำเนินคดีอาญาเหล่านี้เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประโยชน์ของสาธารณะ และเป็นคุณค่าของสังคมที่ประชาชนย่อมมีสิทธิที่จะรู้ เพื่อให้ประชาชนได้ตรวจสอบการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาและเพื่อเป็นการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

อนึ่งอาชญากรรมทางเพศเป็นอาชญากรรมที่มีลักษณะพิเศษ คือ มีความเกี่ยวข้องกับชื่อเสียงของผู้เสียหาย และมีความเป็นส่วนตัวสูง ด้วยเหตุนี้เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างประโยชน์แก่สาธารณะในการเสนอข่าวคดีความผิดเกี่ยวกับเพศเพื่อกระตุ้นเตือนประชาชนให้ระมัดระวังไม่ตกเป็นเหยื่อของผู้กระทำความผิด ป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและตรวจสอบการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญากับสิทธิในชื่อเสียง เกียรติคุณและความเป็นส่วนตัวของผู้เสียหาย การรายงานข่าวคดีความผิดเกี่ยวกับเพศที่เหมาะสมจึงควรเสนอเฉพาะข้อมูลที่มีคุณค่าเป็นประโยชน์แก่สาธารณะ ได้แก่ ชื่อ นามสกุล ที่อยู่ของผู้ต้องหา พฤติการณ์การกระทำความผิดของผู้ต้องหา สถานที่เกิดเหตุ รายละเอียดเกี่ยวกับการจับกุม การสืบสวนสอบสวนและพิจารณาคดีของศาล ส่วนการบรรยายเหตุการณ์การกระทำความผิดทางเพศอย่างละเอียดโดยการแต่งเติม เสนอข่าวและภาพให้ผู้เสียหายนำเสนอสงสาร นำเวทนา การเปิดเผยชื่อ ที่อยู่ สถานที่เรียน สถานที่ทำงาน หรือรายละเอียดอย่างอื่นที่สามารถทำให้ระบุตัวผู้เสียหายเหล่านี้เป็นรายละเอียดที่เป็นส่วนตัวไม่มีประโยชน์ต่อสาธารณะ หากสื่อมวลชนเผยแพร่ข่าวในลักษณะนี้ย่อมเป็นการรายงานข่าวซึ่งเกินขอบเขตความเหมาะสมของการรายงาน

ข่าวที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด แต่เป็นการละเมิดต่อชื่อเสียง เกียรติคุณและความเป็นส่วนตัวของผู้เสียหาย

อย่างไรก็ดีปัจจุบันยังมีการละเมิดต่อสิทธิในชื่อเสียง และเกียรติคุณของผู้เสียหายปรากฏตามหนังสือพิมพ์ รายการทางวิทยุ โทรทัศน์ให้เห็นเป็นประจำ ปัญหาเกิดจากการที่สื่อมวลชนตระหนักถึงแต่บทบาทในการตรวจตราสังคม โดยแสวงหาข้อมูลข่าวสาร แสดงความคิดเห็น และนำเสนอข่าวสารนั้นแก่ประชาชนเพื่อเป็นการตอบสนองสิทธิที่จะรู้ของสาธารณชนโดยหลงลืมหลักความรับผิดชอบต่อผลกระทบที่เกิดจากการนำเสนอข่าวสาร การที่สื่อมวลชนได้รับข้อมูลที่เกี่ยวข้องคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ อันได้แก่ รายละเอียดเหตุการณ์การกระทำความผิด ชื่อ ที่อยู่ ภาพของผู้เสียหาย หรือข้อมูลอื่นอันระบุถึงตัวผู้เสียหาย สื่อมวลชนย่อมทราบว่าการนำเสนอข้อมูลเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อสิทธิในชื่อเสียง และเกียรติคุณของผู้เสียหาย สื่อมวลชนสามารถตรวจสอบ ควบคุม และตัดสินใจว่าข้อมูลที่ได้รับมาควรเปิดเผยหรือไม่ควรเปิดเผยแก่สาธารณะ มิใช่ว่าต้องเปิดเผยข้อมูลทั้งหมด ซึ่งในทางปฏิบัติที่เห็นในปัจจุบันสื่อมวลชนจะนำเสนอข่าวโดยบรรยายเหตุการณ์การล่วงละเมิดทางเพศผู้เสียหายอย่างละเอียด เผยแพร่ชื่อนามสกุลของผู้เสียหาย ชื่อผู้ปกครอง หรือชื่อญาติ ที่อยู่อาศัย ชื่อโรงเรียน หรือรายละเอียดอื่นๆซึ่งเมื่ออ่านประกอบกันจะทำให้รู้ถึงตัวผู้เสียหาย รวมทั้งเผยแพร่ภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวของผู้เสียหายโดยอ้างว่าเป็นการนำเสนอข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ

อนึ่งจากการศึกษากรณีที่สื่อมวลชนนำเสนอข่าวโดยมีการเจาะลึกข้อเท็จจริง มีการบรรยายเหตุการณ์การล่วงละเมิดทางเพศผู้เสียหายอย่างละเอียดในข้างต้น ซึ่งผู้ศึกษามีความเห็นว่า การแสดงข้อเท็จจริงอันเป็นความจริงของผู้เสียหายที่เกินความจำเป็นถือว่าเป็นการใส่ความผู้เสียหาย โดยข้อเท็จจริงอันเป็นความจริงเหล่านี้แม้จะมีได้เป็นการกล่าวหาว่าผู้เสียหายมีความประพฤติในทางที่เสื่อมเสีย ผิดศีลธรรม แต่ทำให้ผู้รับข่าวสารทราบลักษณะการกระทำอันเป็นการล่วงละเมิดทางเพศที่เกิดขึ้นกับผู้เสียหายอย่างละเอียด อันทำให้ผู้เสียหายถูกดูหมิ่นเกลียดชังเป็นความผิดฐานหมิ่นประมาท แต่ในขณะเดียวกันมีปัญหาในเรื่องการตีความคำว่า ใส่ความ อาจมีนักวิชาการมีความเห็นไม่ตรงกัน หรือถ้าเห็นว่าเป็นการใส่ความอันเป็นความผิดฐานหมิ่นประมาทก็ไม่อาจคุ้มครองผู้เสียหายได้ทุกกรณี อีกทั้งยังเป็นการให้ความคุ้มครองภายหลังจากที่มีการเผยแพร่ข้อความที่เป็นการหมิ่นประมาทต่อสาธารณะแล้ว ดังนั้นผู้ศึกษาจึงเห็นว่ามี ความจำเป็นที่ต้องนำเสนอกฎหมายเพื่ออุดช่องว่างดังกล่าวโดยผู้ศึกษาเห็นว่ากฎหมายอาญาของมลรัฐฟลอริดา

มาตรา 794.03¹² มีความน่าสนใจเนื่องจากการบัญญัติเป็นข้อจำกัดก่อน ห้ามมิให้สื่อมวลชนพิมพ์โฆษณา หรือกระจายเสียงซึ่ง ชื่อ ที่อยู่ หรือข้อเท็จจริงอื่นอันทำให้ระบุถึงตัวผู้เสียหาย หรือข้อมูลของผู้เสียหายในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ เพื่อให้ความคุ้มครองสิทธิในความเป็นส่วนตัวของผู้เสียหายในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ รักษาความปลอดภัยให้แก่ผู้เสียหายซึ่งถ้าผู้กระทำความผิดรู้ว่าผู้เสียหายเป็นใคร ผู้เสียหายอาจตกเป็นเป้าหมายสำหรับการแก้แค้น และเป็นการสนับสนุนให้ผู้เสียหายกล้าแจ้งความดำเนินคดีต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อเอาตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษโดยปราศจากความกลัวการถูกเปิดเผยจากสื่อมวลชน โดยกฎหมายอาญาของมลรัฐฟลอริดาให้ความคุ้มครองผู้เสียหายในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศครอบคลุมทุกกรณี กล่าวคือ ให้ความคุ้มครองผู้เสียหายในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศทุกประเภทและให้ความคุ้มครองผู้เสียหายไม่ว่าจะเป็นผู้ชายหรือผู้หญิงซึ่งแตกต่างจากกฎหมายอาญาของมลรัฐจอร์เจีย มาตรา 16-6-23¹³ ที่ให้ความคุ้มครองเฉพาะผู้เสียหายในคดีความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา หรือทำร้ายร่างกายโดยมีเจตนาที่จะกระทำการข่มขืนกระทำชำเรา และคุ้มครองเฉพาะผู้เสียหายที่เป็นผู้หญิงเท่านั้น

¹² โปรดดูภาคผนวก ง

¹³ โปรดดูภาคผนวก จ